

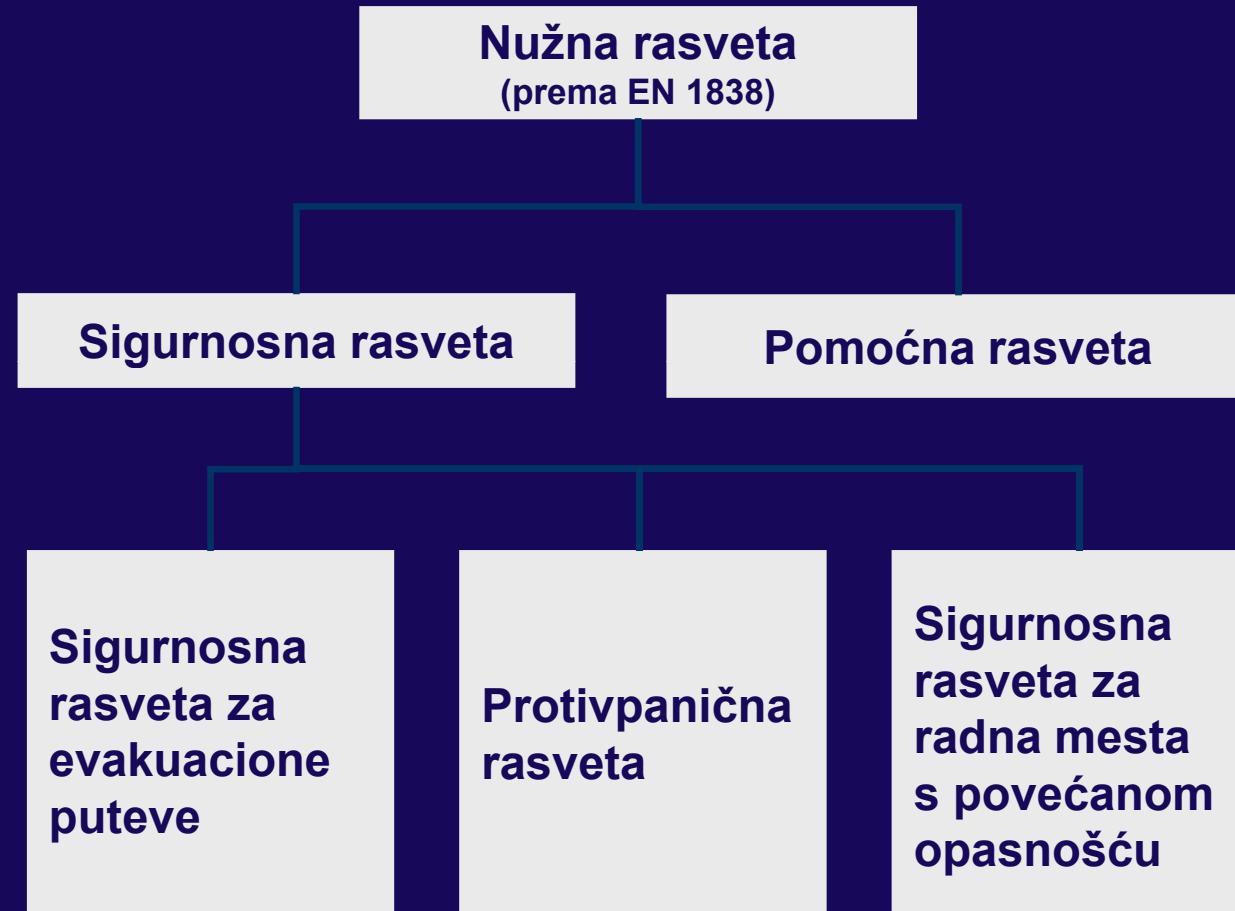
Nužna rasveta, Sigurnosna rasveta

Marcel Kajić, dipl.inž.

Terminologija I

Terminologija II

- **Sigurnosna rasveta:**

Deo nužne rasvete koji omogućava sigurno napuštanje nekog prostora ili objekta, ili omogućava sigurni završetak neke radne aktivnosti.

Terminologija III

- **Sigurnosna rasveta za evakuacione puteve:**

Deo sigurnosne rasvjete koji omogućava sigurno i jednoznačno prepoznavanje oznaka i opreme koja vodi do izlaza iz objekta ili dela objekta koji je ugrožen.

Terminologija IV

- **Protivpanična rasveta:**

Deo sigurnosne rasvete koji služi sprečavanju panike i ljudima omogućava dolazak do mesta od kojeg se evakuacioni putevi jednoznačno prepoznaju

Terminologija V

- **Sigurnosna rasveta za radna mјesta s povećanom opasnošću**

Deo sigurnosne rasvete koja služi sigurnosti ljudi koji se nalaze u potencijalno opasnim situacijama ili radnim procesima kako bi se omogućilo provođenje potrebnih mera isključenja mašina i opreme i sačuvala sigurnost zaposlenih ali i drugih koji se nalaze u tom prostoru.

Terminologija VI

- **Pomoćna rasveta:**

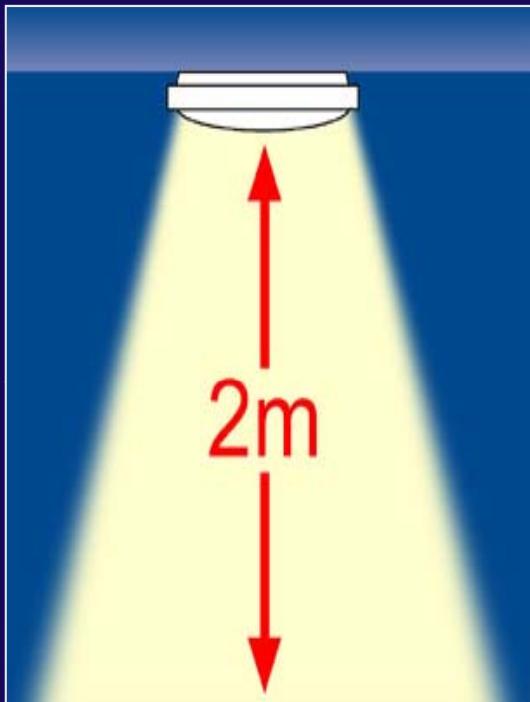
Deo nužne rasvete koja u slučaju nestanka opšteg napajanja služi nastavku započetih aktivnosti. Deo rasvete se automatski prebacuje na pomoćni izvor napajanja

Pojedinačno ili centralno napajanje?

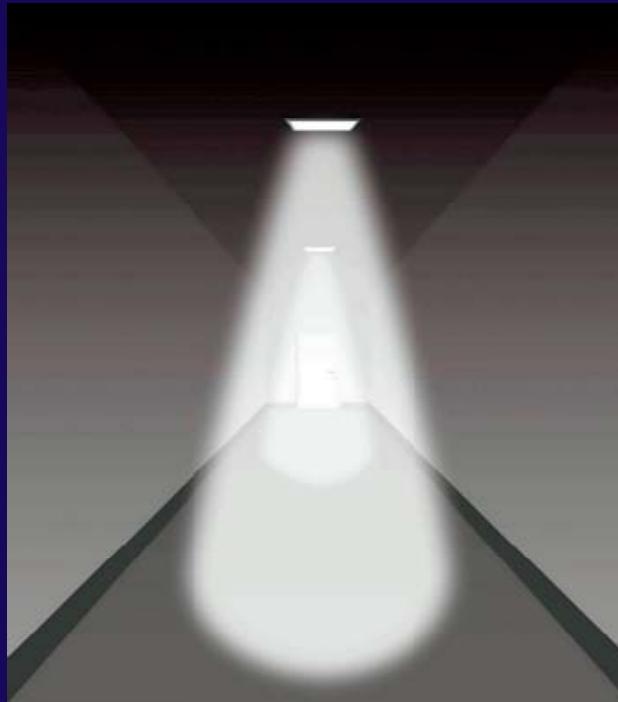

- Propisi
- Vrsta i veličina objekta
- Arhitektonski i dizajnerski zahtevi
- Cena
- Održavanje
- Provođenje funkcionalnog ispitivanja
- Spremanje rezultata ispitivanja
- Prednosti
- Mane

Što se sve MORA osvetliti sigurnosnom rasvetom?

Najmanje 2 m
iznad poda

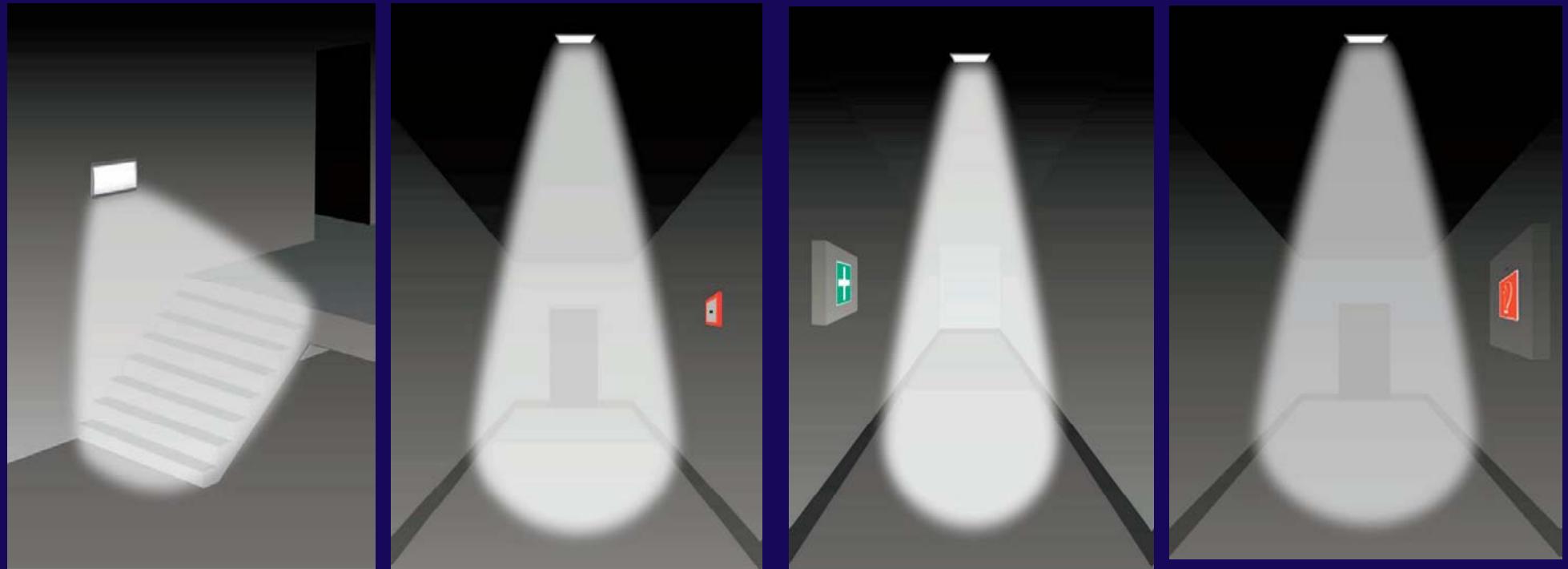

Evakuacioni putevi
celom svojom
dužinom

Svi nužni izlazi kao
i sigurnosne oznake

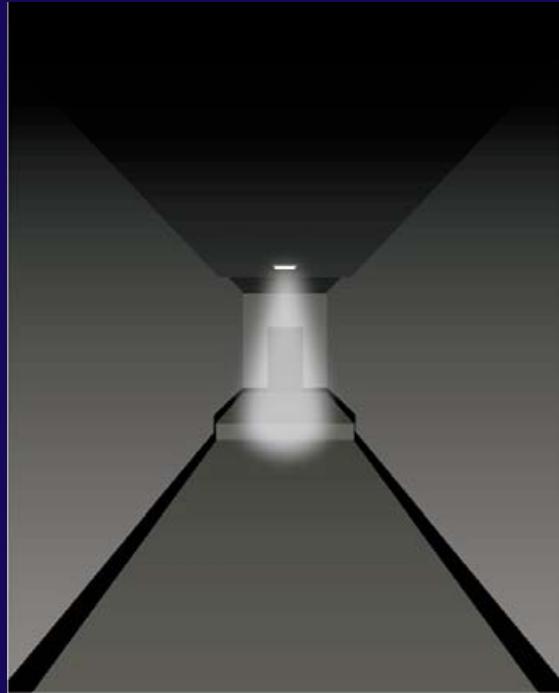
Što se sve MORA osvetliti sigurnosnom rasvetom?

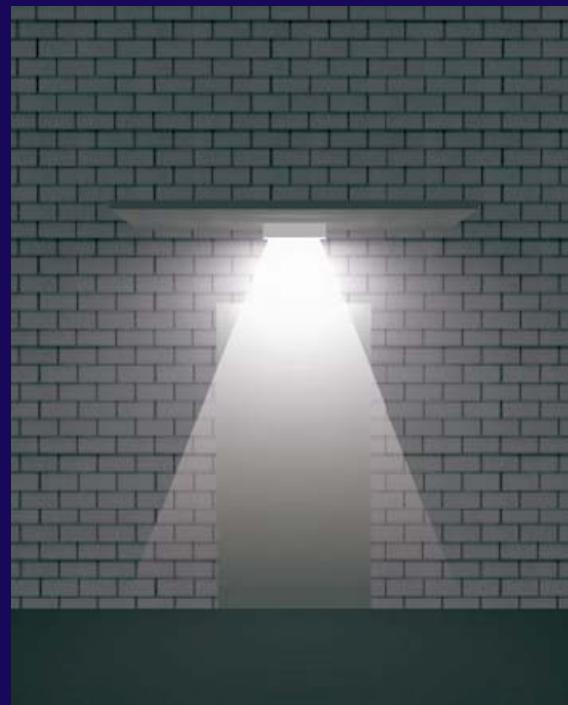
Sve stepenice

Sva mesta na kojima se nalaze javljači požara,
kutije prve pomoći i vatrogasna oprema (5lx)

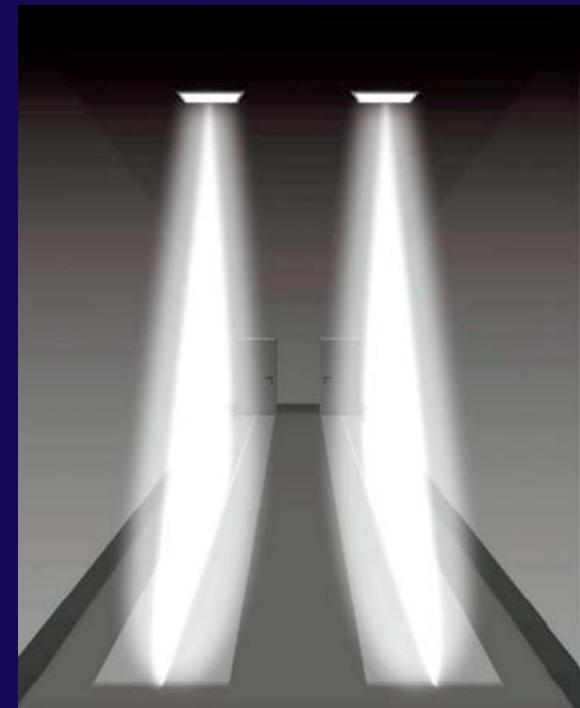
Što se sve MORA osvetliti sigurnosnom rasvetom?

**Sve prepreke na
evakuacionom putu**

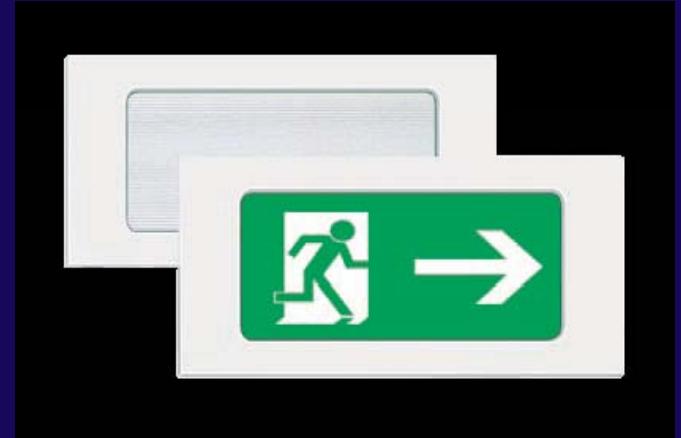
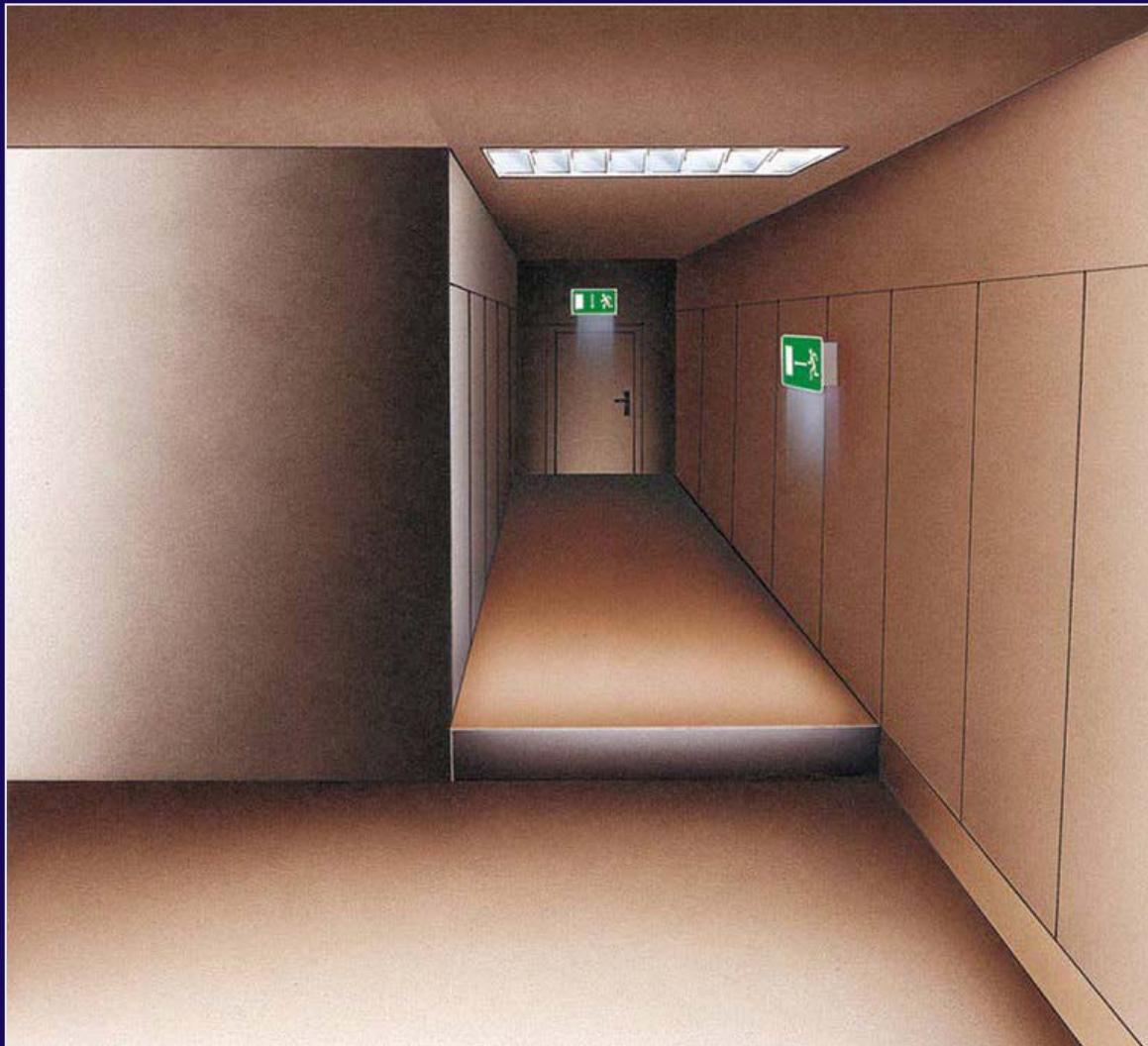

**Svi nužni izlazi sa
spoljne strane**

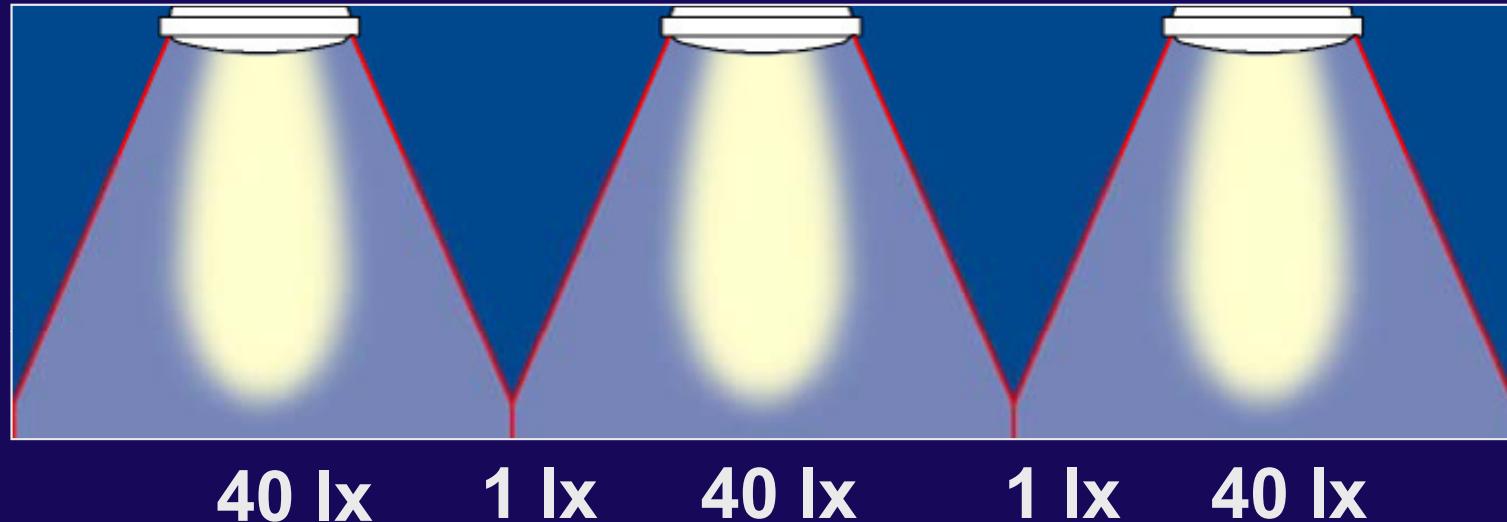
Sigurnost na evakuacionim putevima

Sigurnost na
evakuacionim putevima:
a) osvetljenje puteva
b) označavanje puteva

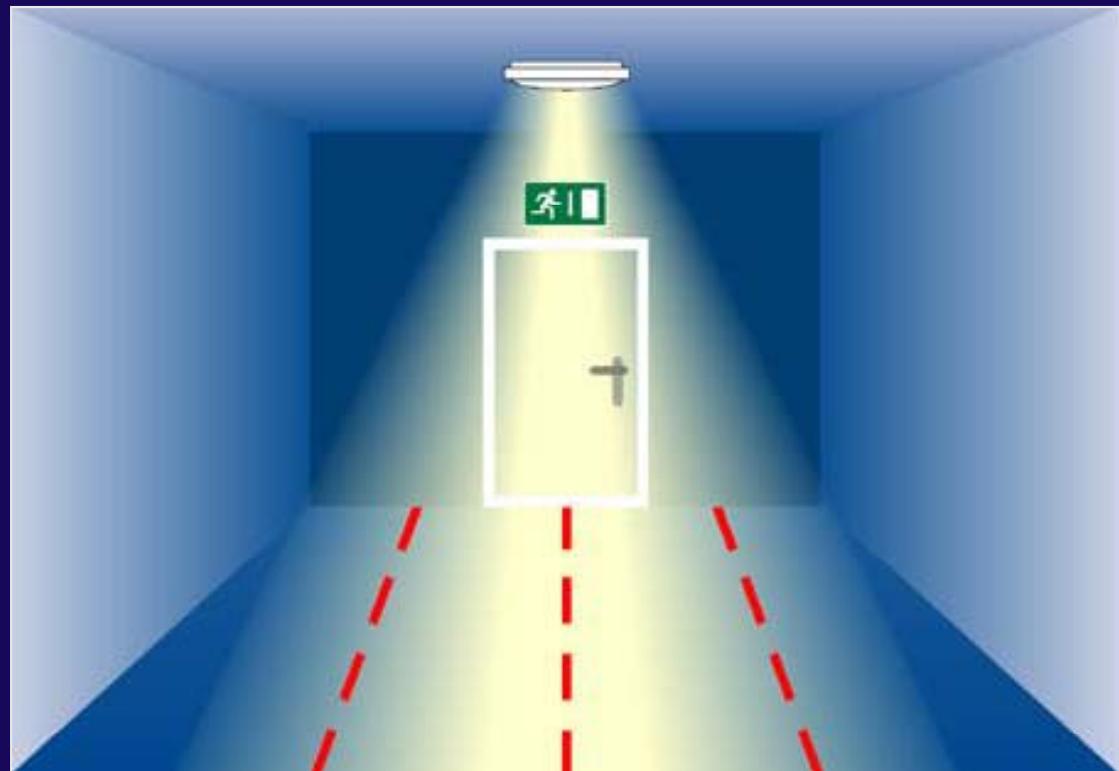
Sigurnosno osvetljenje za evakuacione puteve: ravnomernost

Tromost oka ograničava mogućnost prepoznavanja prepreka i promene smera na evakuacionom putu ukoliko je prevelika razlika između osvetljenog i neosvetljenog.

Ravnomernost $E_{\max} : E_{\min} < 40:1$

Sigurnosno osvetljenje za evakuacione puteve: intenzitet osvetljenja

0,5 lx   1 lx   0,5 lx
← →
1 m   2 m   →
Intenzitet osvetljenja 0,5 lx do 1 lx

Putevi širi od 2m

Izvori svetla za sigurnosnu rasvetu

- Fluo cevi 4-80W
- Obične i halogene sijalice
- LED
- Cevi sa hladnom katodom
- Sijalice visokog pritiska

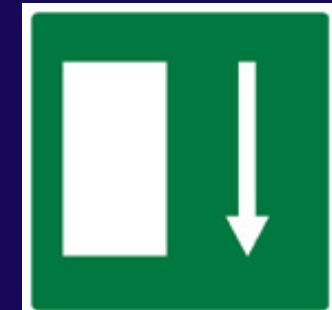
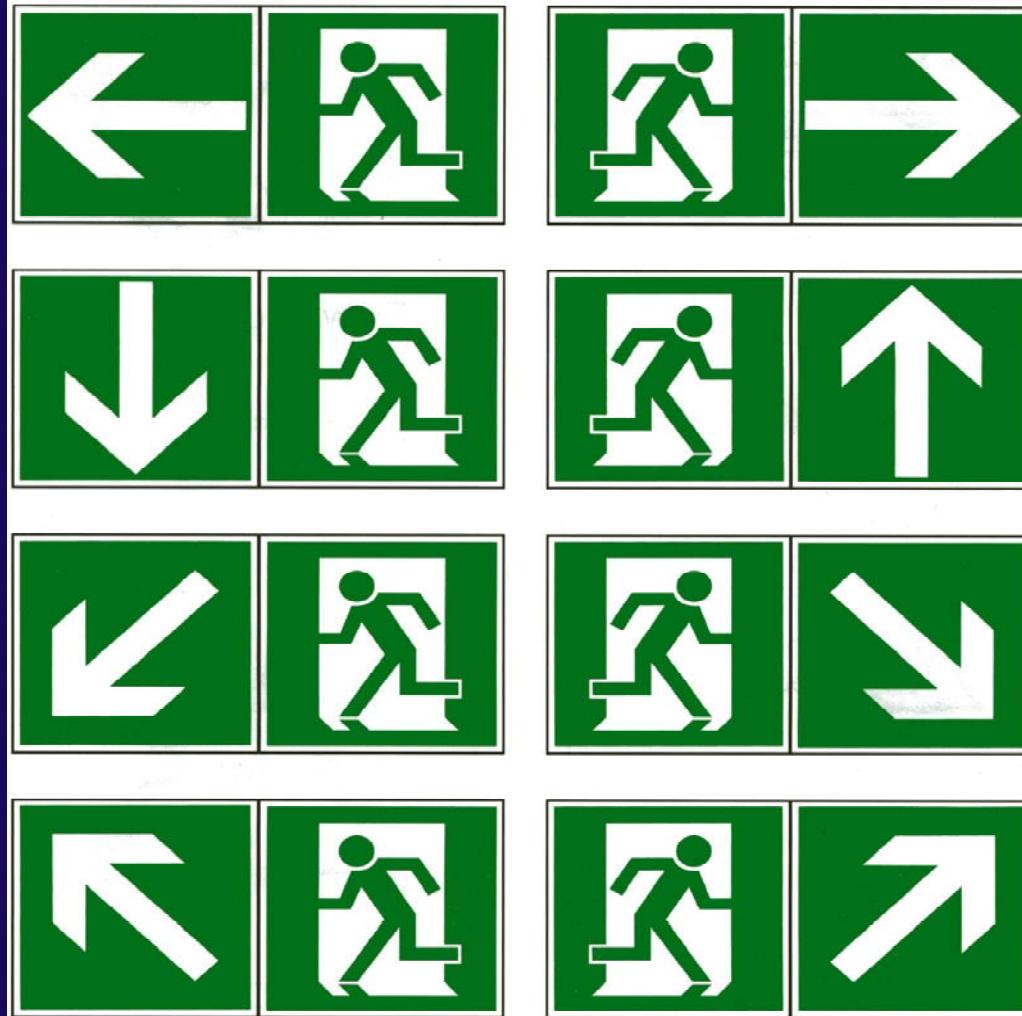

Propisi i norme za sigurnosnu rasvetu

- Evropa: EN 1838, EN 50171, EN 50172
- Hrvatska:
  - Pravilnik o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata 100/99
  - NFPA 101
  - Nemačke norme, Austrijske norme
  - HR EN 60598 dio 2.22

Označavanje evakuacionih puteva i izlaza

Oznake prema EN 1838

Odziv:

Unutar 5 Sek. 50 %, unutar 60 Sek.
100 % nazivnog intenziteta osvjetljenja,
U radnim sredinama 15 s

Boje:

Moraju biti prema ISO 3864

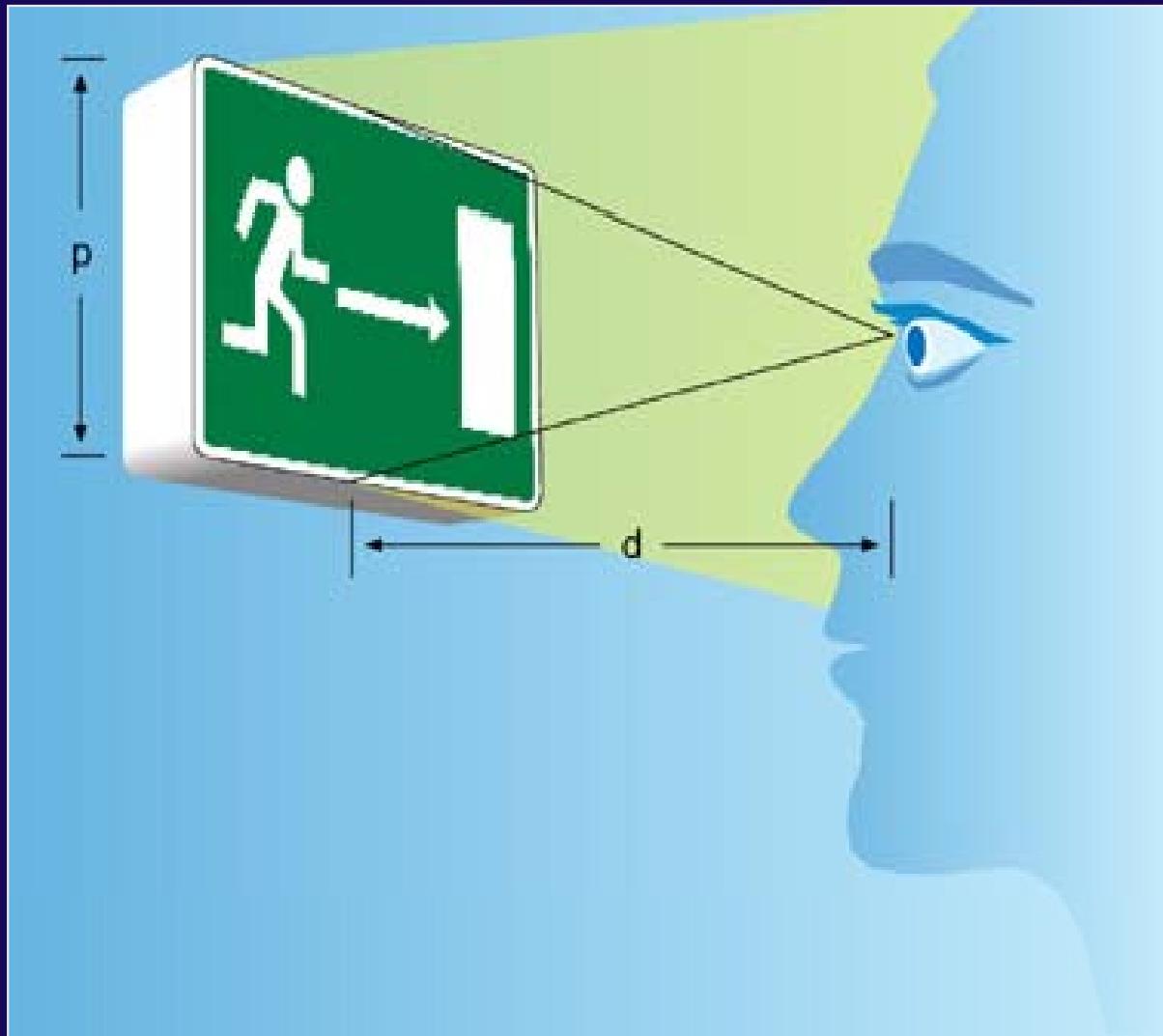

**Osvetljenost za
oznake:**

$\geq 2 \text{ cd/m}^2$

Označavanje evakuacionih puteva: udaljenost za prepoznavanje oznaka

$$d = 200(100) \times p$$

Hvala za Vašu
pažnju!

